

Temat: W poszukiwaniu dobra.

Pojęcie dobra jest nieodłącznie związane z pojęciem zła. Dlatego bardzo często rozważania na temat dobra i zła prowadzi się równocześnie. Dobro i zło traktuje się jak przeciwieństwa lub dwie strony tego samego medalu, a odpowiedź na pytanie „jak czynić dobro?” wydaje się bliska zagadnieniu „jak ustrzec się przed złem?”.

Niektórzy twierdzą, że zło istnieje samodzielnie i niezależnie od dobra, tak jak Imperator z „Gwiezdných wojen” istnieje niezależnie od Luca Skywalkera. Wiele religii świata, zwłaszcza tych, których dziś już nikt nie praktykuje, głosiło, że oprócz dobrego boga istnieje także jego lustrzane odbicie – zły bóg, zmierzający do zniszczenia świata lub sprowadzający ludzkość z dobrej drogi. [...]

Ale na sprawę można spojrzeć inaczej. Zło jest niczym innym jak brakiem dobra, podobnie jak ciemność jest brakiem światła. Jeżeli można zrobić coś dobrego, a ktoś tego nie robi, bo jest egoistą, nie czuje się wystarczająco silny, albo się boi, to zostawia puste miejsce. I właśnie to puste miejsce to zło. [...]

[Źródło: M. Wasilewski: *Pomiędzy jasną a ciemną...* Łódź 2014]

Zadanie 1: Wyobraź sobie, że żyjesz w świecie, w którym ludzie dokonują zawsze dobrych wyborów, nigdy nie kłamią, nie oszukują, nikt nie robi nikomu żadnej krzywdy. Ludzie robią wyłącznie dobre rzeczy, ale dlatego, że są tak „zaprogramowani”, nie wiedzą co to zło, nie umieją podejmować wolnych decyzji, które by do zła prowadziły. W ogóle nie mają wolnej woli. Czy chciał(a)byś żyć w takim świecie? Dlaczego tak, lub nie?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2: Przeczytaj poniższe opisy dwóch myślicieli z dwóch różnych kręgów kulturowych (i dwóch różnych religii). Jak myślisz, co łączy, a co dzieli opisane poniżej postacie w ich poszukiwaniu prawdy na temat dobra i zła, szczęścia i cierpienia?

Augustyn z Hippony	Budda Siakjamuni
<p><i>Augustyn w młodości był związany z manichejczykami (uważali oni, że w świecie istnieją dwie równorzędne siły: dobra i zła, a świat jest areną ich walki).</i></p> <p><i>Jako dorosły człowiek Augustyn zmienił jednak poglądy, przyjął chrzest i został jednym z najważniejszych myślicieli początków chrześcijaństwa.</i></p> <p><i>Jako filozof rozważał problem istnienia zła w świecie. Będąc głęboko wierzącym chrześcijaninem zastanawiał się, dlaczego wszechdobry i wszechmocny Bóg dopuścił do istnienia zła na świecie?</i></p> <p><i>Ostatecznie Augustyn doszedł do wniosku, że zło jest wynikiem oddalenia się od Boga, jest brakiem dobra (tak jak cień jest brakiem słońca, ale nie istnieje) i wynika z błędnych ludzkich decyzji. Dlatego droga do szczęścia jest według Augustyna jednocześnie drogą zbliżającą człowieka do Boga (najwyższego dobra).</i></p>	<p><i>Budda był księciem, którego ojciec próbował uchronić przed wszelkim złem i cierpieniem. Dlatego zadbał, by jako młody człowiek Budda nigdy nie opuścił pałacu, gdzie miał wszelkie wygody.</i></p> <p><i>Jednak jako dorosły mężczyzna Budda wymknął się z pałacu i zobaczył, że życie poza nim wygląda zupełnie inaczej, że na świecie ludzie cierpią...</i></p> <p><i>To odkrycie Buddę niezwykle wstrząsnęło. Opuścił pałac i swoje dotychczasowe życie, stał się mędrcem i nauczycielem, a ostatecznie – założycielem nowej religii.</i></p> <p><i>Według buddystów cierpienie (a więc zło) jest nieodłącznym elementem świata. Cierpimy, bo nie jest możliwe spełnienie wszystkich naszych marzeń, zawsze coś się nie udaje, zawsze jest nam „za mało”, dlatego Budda radzi całkowicie zrezygnować z pragnień.</i></p>

Podobieństwa:

.....

.....

.....

.....

Różnice:

.....

.....

.....

.....

Dla chętnych: Wyszukaj informacji na temat pojęcia „teodycea”, a następnie wyjaśnij je swoimi słowami. Podaj też przykłady teodycei.